

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)

Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету АБДПМ

Ігор ФОДЧУК

серпень 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Актуальність і перспективи образотворчого мистецтва на Буковині

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(назва програми)

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання Українська

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 2024 рік

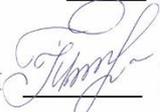
Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальність і перспективи образотворчого мистецтва на Буковині» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 26.03.2024р.»

Розробники: Жаворонкова Мирослава Іллівна – доцент, завідувачка кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, заслужений майстер народної творчості України, членкиня Спілки дизайнерів України

Викладачі: Літвінов Олександр Семенович – асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, заслужений художник України.

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол № 5 від "25" серпня 2024 року

Завідувач кафедри Жаворонкова М.І.

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 8 від "28" серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету

 Євгенія Новак

1. Мета навчальної дисципліни: полягає у поглибленому вивченні мистецьких процесів регіону Буковини, розвитку її архітектури, живопису, графіки, скульптури та декоративно-прикладного мистецтва. При вивченні даного курсу особлива увага приділяється вивченню та аналізу специфіки мистецьких процесів на Буковині у логічній взаємодії із загальносвітовими та всеукраїнськими тенденціями. Особливістю курсу є те, що пропонуються цікаві та різноманітні форми роботи, які включають як традиційні аудиторні – лекції та семінарські заняття, так і творчі поза аудиторні форми проведення навчального процесу, такі як пішохідні екскурсії – в тому числі підготовлені студентами, проведення пошукової та дослідницької роботи, виконання різних завдань у місцевих музеях.

Завданням вивчення навчальної дисципліни “Актуальність і перспективи образотворчого мистецтва на Буковині” є теоретичне і практичне засвоєння орнаментальних, колористичних, типологічних і технічних особливостей основних видів народного та професійного образотворчого мистецтва, передбачених програмою.

2. Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі засвоєння ОК «Актуальність і перспективи образотворчого мистецтва Буковини» здобувачі повинні набути таких компетентностей (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі засвоєння ОК «Актуальність і перспективи образотворчого мистецтва Буковини» від здобувачів очікуються такі програмні результати навчання (ПР): **ПР01.** Вміти аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського декоративно-прикладного мистецтва.

ПР04. Вміти формувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПР06. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.

ПР11. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основні принципи розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПР13. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культури і мистецтва та мистецьких процесів.

3. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	4,0	120	15	-	15	-	90	-	залік
Заочна											

3.1. Загальна інформація

Освітній компонент «Актуальність і перспективи образотворчого мистецтва на Буковині» базується на вивченні історії образотворчого мистецтва Буковини ХІХ–ХХІ. Актуальність даної теми полягає в необхідності дослідження та підтримки місцевого мистецтва, що може стати основою для подальшого культурного розвитку Буковини. Освітній компонент є основою вивчення всіх образотворчих дисциплін у мистецьких навчальних закладах в системі вищої мистецької освіти та підготовки фахівців спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	усьо	у тому числі	усього	у тому числі

	ГО	лекц.	семін	лаб.	інд.	с.р.		лекц.	сем	лаб	інд	с.р.
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять	Змістовий модуль 1. Особливості художнього процесу на Буковині											
Тема 1. Образотворче мистецтво Буковини ХІХ століття	19	2	2			15						
Тема 2. Роль культурологічних товариств та музейних об'єднань у розвитку народного та професійного мистецтва.	19	2	2			15						
Тема 3. Образотворче мистецтво Буковини ХХ – ХХІ століття	21	3	3			15						
Разом за ЗМ1	59	7	7			45						
Теми навчальних занять	Змістовий модуль 2. Стили та напрями європейського мистецтва.											
Тема 1. Провідні тенденції культурномистецького розвитку Буковини.	19	2	2			15						
Тема 2. Роль культурологічних товариств та музейних об'єднань у розвитку народного та професійного мистецтва.	14	2	2			10						
Тема 3. Модерн у мистецтві Буковини.	14	2	2			10						
Тема 4. Сучасні митці Буковини	14	2	2			10						
Разом за ЗМ 2	61	8	8			45						
Усього годин	120	15	15			90						

3.2 Тематика семінарських занять

№	Назва теми з основними питаннями - план	Кількість годин
1	Періодизація первісної епохи на буковинських землях	2
2	Аналіз образотворчого мистецтва та архітектури доби палеоліту.	2
3	Аналіз образотворчого мистецтва та архітектури доби мезоліту та неоліту.	3
4	Виставкова та видавнича діяльність мистецьких об'єднань.	2
5	Висвітлення художнього життя у періодиці.	2
6	Вплив київського та західноєвропейського мистецтва на формування Буковинської мистецької та архітектурної школи.	2
7	Періодизація розвитку образотворчого мистецтва та архітектури Буковини часів Великого князівства Литовського.	2
	Всього	15

* ІНДЗ – до змістового модуля, або в цілому до навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

- Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, лекція, бесіда, робота з аналогами; демонстрування, замальовки схем, таблиць).
- Методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні роботи). Методи контролю і самоконтролю у навчанні (письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль і самооцінка у навчанні).
- Метод аналізу, метод синтезу, метод порівняння, метод узагальнення, метод конкретизації, метод виділення головного.

5. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

5.1. Критерієм підсумкового оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

A	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та балів) аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
B	Студент/ка в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок. Не всі аспекти отримали ретельного висвітлення, проте висловлені спостереження відзначаються самостійністю думки. Текст відзначається логічною побудовою, чіткістю висновків.
C	Студент/ка в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки. Текст відзначається описовістю, разом з тим містить і певні самостійні спостереження. Висновки викладено не достатньо чітко.
D	Студент/ка не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні зі значними недоліками (малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо). Текст тяжіє до переказу прочитаної літератури, відсутні як елементи аналізу, так і самостійні думки. Тема розкрита, але

	досить поверхово; основна думка не досить аргументована. Висновки являють собою загальні твердження.
Е	Студент/ка в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи тощо).

5.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

5.3. Засоби оцінювання

В якості засобів оцінювання пропонується написання наукових статей, есе, тез, рефератів, виконання наукових проєктів з використанням ПК та виконання презентацій в PowerPoint. Наукові розробки в області образотворчого мистецтва Буковини можуть бути представлені на наукових конференціях, днях науки і т.п. Самостійні завдання є обов'язковими для виконання кожним студентом, має вміщати розкрити та обґрунтовану інформацію щодо обраної тематики.

Тема самостійного завдання може бути обрана із запропонованої тематики, а може бути запропонована самим студентом та затверджена викладачем даного предмету. Текст цього завдання має бути оригінальним, оформлений згідно вимог до наукових статей, містити підібрані відповідні ілюстрації, включати всі обов'язкові структурні частини та план, текст повинен бути лаконічним, максимально розкривати поставлені завдання, мають бути зроблені висновки про написане та висвітлено використану літературу. За відсутністю виконання будь-якої з вимог до написання реферату кількість балів відповідно знижується.

Кожен студент може займатись науковою діяльністю, що відобразиться у написанні невеликих наукових робіт, а саме: наукові есе, статті, тези, а також у виступах на наукових конференціях, участі у різноманітних конкурсах, олімпіадах і т.д. Якщо наукове дослідження за своєю тематикою охоплюватиме одну тему, то кількість балів відповідатиме кількості балів, яка виставляється за дану тему. Якщо тематика наукової розробки охоплюватиме об'єм двох і більше тем, то і кількість балів відповідатиме балам, відведеним на їх оцінювання.

5.5. Засоби оцінювання

Питання для підсумкового самоконтролю

1. Які основні стилі були характерними для образотворчого мистецтва Буковини у XIX столітті?
2. Який вплив мала австрійська культура на розвиток мистецтва Буковини в цей період?
3. Хто з художників Буковини XIX століття найбільше вплинув на розвиток місцевого мистецтва?
4. Які жанри були найбільш поширеними серед художників Буковини у XIX столітті?
5. Як народні традиції Буковини відобразилися в образотворчому мистецтві того часу?
6. Чим відрізнялися твори буковинських художників від мистецтва інших регіонів України в XIX столітті?
7. Яку роль відіграли місцеві ремесла та іконопис у формуванні художніх стилів Буковини XIX століття?
8. Які культурологічні товариства та музейні об'єднання мали найбільший вплив на розвиток народного мистецтва в Україні?

9. Яким чином культурологічні товариства сприяли збереженню та популяризації народних художніх традицій?
10. Як музейні об'єднання впливали на становлення професійного мистецтва в різних регіонах України?
11. Яку роль відіграють сучасні культурологічні організації у підтримці молодих митців?
12. Як діяльність музеїв допомагає розвивати міжкультурний діалог у сфері мистецтва?
13. Які історичні події сприяли виникненню перших культурологічних товариств та музейних об'єднань в Україні?
14. Як співпраця між народними майстрами та професійними художниками впливає на розвиток сучасного мистецтва?
15. Які сучасні тенденції образотворчого мистецтва спостерігаються на Буковині?
16. Як розвиток цифрових технологій впливає на сучасне мистецтво Буковини?
17. Яку роль відіграють художні виставки та фестивалі в популяризації мистецтва регіону?
18. Як молоді художники Буковини інтегруються у світові мистецькі процеси?
19. Які перспективи розвитку образотворчого мистецтва на Буковині в умовах глобалізації?
20. Які проблеми стоять перед сучасними митцями Буковини у збереженні культурних традицій регіону?
21. Як підтримка з боку держави та місцевих організацій може вплинути на розвиток мистецтва на Буковині?

5.6. Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

«Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/xel1ulcg/etychnyi-kodekschernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;

«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»

6. Форми поточного та підсумкового контролю • Поточний контроль

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з програмою курсу. Видами поточного контролю можуть бути опитування, тестування, контрольні роботи, колоквиуми. При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді; активність при обговоренні питань семінарського заняття і систематичність роботи на заняттях; результати виконання домашніх завдань (казусів); експрес-контроль у формі тестів, письмових контрольних робіт, в т.ч. підсумкового модульного тестування; результати виконання індивідуальних завдань.

• Модульний контроль

Модульний контроль (сума балів за кожний змістовний модуль/ЗМ) проводиться на відповідному семінарському занятті після вивчення відповідного змістовного модуля (ЗМ1, ЗМ2). Підсумкова кількість балів за змістовні модулі визначається як сума балів за всіма формами поточного контролю плюс оцінка (бали) за модульне тестування. Модульним тестуванням завершується вивчення матеріалу відповідного модуля. Протягом семестру виконується 2 модульних тестування. Модульне тестування складається з 50 тестів, які можуть бути оцінені до 10 балів.

• Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі **заліку** в період екзаменаційної сесії згідно сформованого розкладу іспитів.

Результати підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову оцінку з навчальної дисципліни (освітньої компоненти) як окремий заліковий модуль з відповідним ваговим коефіцієнтом (як передбачено у робочій програмі навчальної дисципліни).

7. Рекомендована література

7.1. Фахова (основна) – українських і зарубіжних видань.

1. Археологія Буковини: здобутки та перспективи. Тези доповідей III міжнародного наукового семінару присвячений 100-літтю від дня народження відомого науковця Бориса Тимошука м. Чернівці, 2019.

2. Археологія Буковини: здобутки та перспективи. Тези доповідей IV міжнародного наукового семінару м. Чернівці, 2020.
3. Буковинські Маланки. Путівник. Чернівці, Видав.21,2016.
4. Водотика О. Архітектура православних храмів України: історія та сучасність. Київ, 2006.

7.2. Допоміжна.

1. Войтович Л. Князівські династії Східної Європи (кінець IX – початок XVI ст.). Львів : Інститут українознавства, 2000.
2. Демочко К.М. Мистецька Буковина. Чернівці, Видав. 21,2008.
3. Крвавич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Львів: Світ, 2003. Т.1.
4. Крвавич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Львів: Світ, 2004. Т.2.
5. Крвавич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Львів: Світ, 2005. Ч. 3.
6. Міщенко І. Євзебій Ліпецький. Мистець і особистість : [наукове видання] / Ірина Міщенко. – Чернівці : Місто, 2004. – 80 с. – Бібліогр.: с. 76 (28 назв). – ISBN 966-8341-01-5.
7. Міщенко І. Діяльність мистецьких об'єднань на теренах Буковини у 1895–1910-х роках (за матеріалами Державного архіву Чернівецької області) / Ірина Міщенко // Вісник Львівської академії мистецтв : зб. наук. пр. Вип. 11 / упоряд.-ред. Бадяк В. Львів : Львів. Акад. мист., 2000. С. 5162. – ISSN 0236-4832.
8. Міщенко І. Осінні салони в Чернівцях / Ірина Міщенко // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. Вип. 1 / голов. ред. Терещенко А.К. К. : Держ. акад. керівн. кадрів к-ри і мист., 2001. С. 138144.
9. Міщенко І. Діяльність музейних об'єднань та музеїв на Буковині наприкінці XIX – першій половині XX століття (до 1940 р.) / Ірина Міщенко // Культура і сучасність : Альманах. – К. : Міленіум, 2006. – № 2. – С. 84–91.
10. Міщенко І. Тенденції культурно-мистецького розвитку Буковини кінця XIX – першої половини XX століття (до 1940 р.) / Ірина Міщенко // Художня культура. Актуальні проблеми : [наук. вісник. Вип. 3 / ред. Федорук О. (голова), В. Сидоренко, І. Безгін та ін.] ; Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України; – К.: Видавничий дім А+С, 2006. – С.473–486. – ISSN 1992-5514.

8. Інформаційні ресурси

- [\(https://art-deco.chnu.edu.ua/stypendiia-prezydenta-ukrainy/](https://art-deco.chnu.edu.ua/stypendiia-prezydenta-ukrainy/)
- http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/PERSONEL/Zahist_2019_dekor.pdf?_gl=1*15uw4g*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODA5LjAuMC4w
 - http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/DIPLOM_ZAHIST/Zahist_2020.pdf?_gl=1*iu03aa*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODM1LjAuMC4w
 - http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/DIPLOM_ZAHIST/Zahist_vizn_2023.pdf?_gl=1*ubsd9z*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODM4LjAuMC4w
 - http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/DIPLOM_ZAHIST/Zahist_vizn_2023.pdf?_gl=1*ubsd9z*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODM4LjAuMC4w)